

Nr 103.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående ombyggnadsarbeten vid karolinska mediko-kirurgiska institutet; given Stockholms slott den 6 mars 1925.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Olof Olsson.

Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 6 mars 1925.

Närvarande:

Statsministern SANDLER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden OLSSON, NOTHIN, SVENSSON, HANSSON, LINDERS, LARSSON, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON.

Departementschefen, statsrådet Olsson anför härefter:

Vid anmälan den 2 januari 1925 av de frågor, som tillhöra regleringen för budgetåret 1925—1926 av utgifterna under riksstatens åttonde huvudtitel, anförde jag, att förslag framkommit angående beredande av medel för vissa ombyggnadsarbeten inom karolinska mediko-kirurgiska institutets nuvarande lokaler, åsyftande företrädesvis beredande av förbättrade bostäder åt vissa institutets vaktmästare samt i samband därmed utökning av utrymmena för vissa institutioner. Jag förklarade mig anse detta förslag värt allt beaktande men var i frågans dåvarande ännu ej fullt utredda skick icke beredd avgiva några förslag i ämnet. Emellertid hemställde jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att, i avbidan på proposition angående vissa ombyggnadsarbeten vid karolinska mediko-kirurgiska institutet, för ändamålet beräkna för budgetåret 1925—1926 ett extra reservationsanslag av

Ombyggnadsarbeten vid karolinska mediko-kirurgiska institutet.

85,000 kronor. Denna min hemställen blev av Kungl. Maj:t bifallen. Sedan ärendet blivit ytterligare utrett, anhåller jag att nu få återkomma till det samma.

Vid karolinska institutet hava funnits två bostadslägenheter, vilka, mot visst avdrag å den årliga kontanta professorslönen, i tur efter fullmakts-ålder tillerkänts professorerna i anatomi, patologisk anatomi, fysiologi och kemi. Sedan 1916 års riksdag på Kungl. Maj:ts förslag förklarar, att en av dessa bostadslägenheter skulle upphöra att användas såsom sådan, återstår nu endast en dylik lägenhet, belägen i den s. k. biblioteksbyggnaden i hörnet av Owengatan och Hantverkargatan, med adressnummer 3 vid sistnämnda gata. Innehavaren av denna, professorn C. J. Sundberg, erhöll den 24 juli 1924 avsked från sin professorsbefattning. Då den av honom innehavda lägenheten sålunda blivit ledig, beslöt institutets lärarkollegium den 4 september 1924 uppdraga åt institutets rektor att i samråd med byggnadsstyrelsen utreda, i vad mån med tillhjälp av den ledigblivna bostaden några av institutets mest trängande behov av förbättrade lokaler skulle kunna tillgodoses. Sedan denna utredning verkstälts och förslag till vissa ombyggnadsarbeten utarbetats, har lärarkollegiet i skrivelse till kanslern för rikets universitet den 20 november 1924 anhållit, att kanslern måtte hos Kungl. Maj:t utverka *dels* att lärarkollegiet finge rätt att för vissa angivna ändamål disponera den ledigblivna bostadslägenheten, i följd varav institutets stat behövde höjas med 900 kronor, med vilket belopp avlöningen minskades för innehavaren av sagda lägenhet, *dels* att ett uppgjort förslag till om- och tillbyggnad av institutets byggnader måtte godkännas, *dels ock* att till lärarkollegiets förfogande måtte för ändamålet ställas ett belopp av 159,710 kronor. Vid skrivelsen har fogats utdrag ur protokoll i lärarkollegiet den 20 november 1924, utvisande, att de professorer vid institutet, vilka kunde få disponera den ledigblivna bostaden, förklarar sig icke göra anspråk på att få taga bostaden i besittning.

I nämnda skrivelse anför lärarkollegiet följande i fråga om bristerna i institutets lokaler:

Karolinska institutets lokaler äro med få undantag otidsenliga och utan undantag allt för tränga för det stora antalet studerande, som numera där undervisas. Härigenom försvåras arbetet såväl på de vetenskapliga institutionerna och biblioteket som på de administrativa lokalerna, och hämmas i hög grad undervisningens behöriga gång. Slutligen tvingas en del av den vid institutet anställda personalen att begagna bostäder, som måste betecknas såsom i allra högsta grad mindervärdiga. Ett fullständigt avhjälpande av dessa missförhållanden låter sig icke utföra, förrän karolinska institutet erhåller nybyggda lokaler, en fråga, som redan länge dryftats och allt mer tränger till sin lösning. I det förslag till ett nytt kliniskt sjukhus, som av särskilda sakkunniga inom ecklesiastikdepartementet är under utarbetande, har hänsyn till institutets behov av nybyggnad tagits i den mån, att tomt för nya lokaler åt institutet föreslås bli reserverad omedelbart intill det nya sjukhusets tomt, på det att karolinska institutets kliniker och institutio-

ner i en framtid skulle bliva även i rummet förenade till en medicinsk högskola. Av ekonomiska skäl torde det emellertid bliva nödvändigt att genomföra ett så stort byggnadsföretag i flera avdelningar och redan nu kan förutses, att karolinska institutet ej kommer att få sina här berörda önskemål förverkligade i första etappen. Tidpunkten, när så kan ske, är givetvis icke möjligt att nu fastställa, men säkert ligger den så många år fram i tiden, att det måste betecknas såsom ett synnerligen behjärtansvärt önskemål att få de värsta missförhållandena åtminstone provisoriskt avhjälpna.

Institutets sämsta lokaler äro de bostäder i den s. k. anatomibyggnaden, som anvisats maskinisten och tre vaktmästare. Dessa bostäder kunna utan överdrift betecknas såsom upprörande dåliga. För maskinisten är upplåten en bostad, bestående av 2 rum på tillsammanlagt 25 m² golvyta och en fullständigt mörk liten skrub, avsedd till kök. Tre vaktmästare hava var och en ett rum och kök av sammanlagt 32,5, 35 och 38 m² golvyta. Bostaden å 38 m² golvyta är belägen omedelbart över högtryckspannan utan särskild isolering. Till dessa lägenheter finnas inga garderober och ej heller klosetter. För att begagna sådana lokaler måste personalen även mitt i vintern gå den drygt 100 m. långa vägen till personalklosetterna, vilka äro belägna i ett träskjul å andra sidan av institutets gård och dessutom äro belägna närmare vägg till bostad än hälsovårdsstadgan medgiver. Här lämnade uppgifter torde bättre än många ord klargöra, vilka krav på hygien och hemtrevnad Sveriges största medicinska högskola hittills kunnat ställa på de tjänstebostäder, som lägre befattningshavare och deras familjer måste bebo.

Bibliotekets lokaler kräva en snar utökning, om ej en vidare utveckling av denna för det vetenskapliga livet vid institutet så viktiga institution skall omöjliggöras. Därtill kommer, att dess dyrbara bokskatter befunnits ej vara på ett betryggande sätt skyddade emot eldfara.

Ett gammalt önskemål är det vidare att få bättre lokaler för rektors- och kamrerarexpeditionerna. Var och en av dem hava numera en mycket stor arbetsbörda, beroende på att läroverket nått en så betydande storlek. Hösten 1924 äro vid karolinska institutet inskrivna 951 studenter och äro där anställda 61 lärare. Dessutom handhavas en stor mängd ärenden från tandläkarinstitutet av karolinska institutets ämbetsmän, särskilt av dess kamrerare. Här ifrågavarande expeditioner hava trots den stora ökningen av deras arbete samma anspråkslösa lokaler, som de sedan mycket länge haft. Rektorsexpeditionen förfogar endast över ett rum utanför kollegiets samlingsal, i vilket det kvinnliga biträdet har sin plats. Då arbetet emellertid vida överstiger vad en person kan medhinna, måste rektorsämbetet redan nu synnerligen ofta anlita extra hjälp, och lärarkollegiet har därför gjort hemställan om ytterligare ett biträde å stat. Rummet skulle emellertid vara fullt tillräckligt även för två biträden, om det ej samtidigt måste tjänstgöra såsom väntrum för alla dem, som söka expeditionen och ej genast kunna expedieras, och för dem, som söka rektor eller sekreterare under mottagningarna, då ibland 10 å 15 personer där samtidigt vänta. Rektor och sekreterare hava inga mottagnings- och arbetsrum, utan måste tillsammans använda kollegierummet. Bortsett från den brist på trevnad och arbetsro, detta medför, särskilt kännbar för rektor, som där måste utföra allt det förberedande arbete honom åligger, åstadkommer denna rumsbrist en verklig olägenhet. Vid alla de tillfällen — och de äro naturligtvis många — då rektor sökes för privata överläggningar eller samtal, måste sekreteraren för tillfället flytta sin arbetsplats ut i det vanligen överfyllda vänt- och expedi-

tionsrummet, en för hans arbete synnerligen störande anordning. För kamreraren finns ett särskilt arbetsrum intill det expeditionsrum, där hans biträde har sin plats. Rummen äro visserligen mycket små, men skulle dock nu icke utdömas av lärarkollegiet, om de ej vore så belägna, att det måste anses för hälsofarligt att arbeta i dem. Golvytan ligger i höjd med gatuplanet utan underliggande källare och ingångsdörren för direkt från en oppvärmd portgång utan vindfång in i expeditionsrummet.

Bland karolinska institutets institutioner torde den histologiska för närvarande vara den mest trångbodda och däreft den hygieniska. Med det stora antalet studerande, som nu sedan länge finnes och som icke visat någon tydlig benägenhet att minskas, är å histologicum varenda arbetsplats överbelagd. De studerande få trängas 4 om varje fönsterplats och hela kursen kan det oaktat ej arbeta samtidigt utan måste indelas i grupper, vilket givetvis medför stor tidsförlust både för lärare och lärjungar. Den hygieniska institutionen, som naturligtvis måste arbeta med djurexperiment, saknar djurstallar, på grund varav försöksdjuren måste hysas inne på laboratorierna, till stort men för luften därstädes. Än sämre påverkas denna däruv, att institutionen saknar särskilt rum för desinfektion och beredande av näringssubstrat m. m., vilket nu måste ske på ett centralt beläget laboratorium.

Dessa av lärarkollegiet framhållna missförhållanden skulle kunna avhjälpas genom den lediga bostadsvåningens användande samt genom vissa till- och ombyggnadsarbeten å biblioteksbyggnaden och anatomibygnaden. Lärarkollegiets förslag innebär, att de fyra bostäder för vaktmästare och maskinist, som nu äro inrymda i anatomibygnaden, flyttas till den i biblioteksbyggnaden belägna för en professorsbostad avsedda lägenheten. Till denna bostadsvåning skulle flyttas även kamrerarexpeditionen och två vaktmästarbostäder, som nu äro belägna i annan del av biblioteksbyggnaden. De sålunda lediga utrymmena inom sistnämnda byggnad skulle disponeras för bibliotekets räkning. Detta skulle dessutom erhålla två rum i vindsvåningen, som nu användas till amanuensrum, samt det utrymme, som kunde vinnas genom en mindre tillbyggnad å byggnadens södra gavel.

Lärarkollegiet anför om detta förslag:

Biblioteket skulle härigenom erhålla en tillökning av ej mindre än 294,75 m² ny golvyta (d. v. s. nästan 50 procent av det gamla utrymmet), varigenom skulle beredas plats för cirka 1,600 hyllmeter och dock finnes ett ej alldeles obetydligt reservutrymme. Medeltalet hyllmeter per år, med vilket biblioteket tillvuxit under de sista fyra åren, har varit 82. Bibliotekarien anser emellertid, som det synes lärarkollegiet med rätt, att man vid en beräkning på lång sikt bör beräkna en tillväxt av 100 hyllmeter per år. Den här företagna utökningen skulle alltså efter denna beräkning svara mot bibliotekets behov under minst 16 år, efter vilken tid lärarkollegiet vågar hoppas, att institutets nybyggnadsfråga är löst. Den kostnad, som dessa arbeten skulle draga, däruv inbegripet värmeledning och elektrisk belysning, belöper sig sammanlagt till 24,100 kronor.

Till denna summa måste emellertid läggas kostnaderna för de arbeten, som särskilt måste utföras ur brandskyddets synpunkt. De belöpa sig tillsammans till 3,370 kronor. Hela kostnaden för bibliotekets utvidgande och försät-

tande i brandskyddat skick skulle alltså belöpa sig till 24,100+3,370 eller 27,470 kronor.

En inredning av bibliotekets samtliga nya lokaler på en gång vore för en systematisk och ändamålsenlig utveckling av utomordentlig betydelse. Det nuvarande biblioteket har inom nästan alla fack (medicin, kirurgi o. s. v.) närmat sig bristningsgränsen. Det ligger i sakens natur, huru mycket fördelaktigare det vore att på en gång få sprida de olika facken till lokaler, där de sedaningo förbliva, än att flera gånger företaga en sådan kostsam och tidsödande omflyttning. Institutets biblioteksanslag är emellertid alldeles otillräckligt för ett så omfattande inredningsarbete. Det räcker icke ens till den årliga utökning av biblioteket, som prövas vara i och för sig önskvärd, varför dess betungande med stora inredningskostnader måste anses såsom omöjligt. Lärarkollegiet hemställer därför om särskilt anslag härtill. Enligt inhämtade anbud skulle hyllor av den enkla men praktiska typ, som användes uti vetenskapsakademiens bibliotek, draga en kostnad av 5 kronor 90 öre per löpmeter. Beräknat efter 1,600 sådana meter, skulle biblioteket alltså behöva en summa av cirka 9,400 kronor.

För att ovanstående plan till förstoraende av biblioteket skall kunna utföras måste dels en amanuensbostad slopas såsom sådan, vilket lärarkollegiet anser vara av ringa betydelse, dels 2 vaktmästarbostäder flyttas till den norr om mitteltrappan belägna delen av byggnaden. I denna måste dessutom plats beredas för de fyra befattningshavare, som föreslagits förflyttade från anatomibyggnaden, och för kamrerarexpeditionen. Kostnaden för de härför erforderliga arbetena belöper sig sammanlagt till 36,785 kronor, varuti dock ingår såväl ny värmepanna som värmeledningens framdragande till en del av vindsvåningen, som skulle läggas till biblioteket.

Rektorexpeditionens behov av förbättrade lokaler skulle enligt lärarkollegiets förslag kunna någorlunda tillfredsställas genom att ett laboratorium från fysiologiska institutionen, vilket gränsar intill kollegiets samlingssal, genom en dörr sattes i förbindelse med denna och upplätes åt rektor såsom arbets- och mottagningsrum, under det att sekreteraren finge behålla sin arbetsplats i samlingssalen.

Arbetsrummet för biträdena å expeditionen skulle blott behöva målas och förses med för arkiv lämpliga skåp. Den sammanlagda kostnaden för rektorexpeditionens förbättrande skulle belöpa sig till 1,370 kronor.

De lokaler, som i bottenvåningen av anatomihuset bleve lediga, sedan de fyra befattningshavarna flyttats till bibliotekshuset, skulle, enligt vad lärarkollegiet tänkt sig, användas dels till att bereda den fysiologiska institutionen ersättning för det utrymme, densamma förlorat genom att till rektorexpeditionen avstå ett laboratorium, dels till att skaffa de histologiska och hygieniska institutionerna ökat utrymme. Den histologiska institutionen skulle vinna en utökning av ett laboratorium med en fönsterplats och ett nytt laboratorium med 3 fönsterplatser. Därjämte skulle den erhålla ett mörkt rum, förut förstuga, som synnerligen väl lämpar sig för mikrofotografering, samt erhålla en direkt ingång till föreläsningssalen. Den hygieniska institutionen skulle vinna ett nytt laboratorium med fyra fönsterplatser men skulle därjämte kunna erhålla väl belägna djurstallar genom att ett par källarrum å byggnadens västra gavel härtill inreddes. Kostnaderna för alla här sistberörda inredningsarbeten skulle bliva sammanlagt 13,035 kronor, vartill för djurstall i källarvåningen kommer en kostnad av 5,000 kronor, vadan alltså hela kostnaden belöper sig till 18,035 kronor. Den anatomiska

institutionen, där för närvarande ofta samtidigt arbeta över 200 studenter, har för dem 1 torvmullsklosett å vinden. Lärarkollegiet hemställer därför att få inreda 4 WC för en kostnad av 2,300 kronor. Hela kostnaden för de arbeten, som avse institutionernas utökande och förbättrande, skulle alltså belöpa sig till 20,335 kronor.

I samband med denna fråga framhåller lärarkollegiet, att den patologisk-anatomiska institutionen tynges av missförhållanden, som i så hög grad menligt inverka på undervisningen därstädes, att det måste betecknas såsom verkligt trängande att få dem snarast avhjälpta.

Lärarkollegiet föreslår vissa ändringsarbeten även i patologisk-anatomiska institutionens lokaler, varigenom dessa skulle bli mera lämpade för sitt ändamål. Vidare framhåller lärarkollegiet behovet av bättre ventilationsanordningar i kollegiets sessionsrum.

Enligt verkställda beräkningar skulle kostnaderna för de föreslagna arbetena uppgå till följande belopp:

För bibliotekets utvidgande och inredning samt skyddande mot eldfara	kronor	36,870: —
» inredande av nya vaktmästar- och maskinistbostäder samt kamrerarexpedition	»	36,785: —
» rektorsexpeditionens förbättrande	»	1,370: —
» utvidgande av fysiologiska, histologiska och hygieniska institutionerna	»	20,335: —
» förbättrande av patologisk-anatomiska institutionens lokaler	»	34,520: —
» förbättrande av ventilationsanordningarna i lärarkollegiets sessionssal	»	750: —
» håltagning, efterlagning, rengöring och transporter m. m.	»	7,100: —
» ritningar, arbetsledning, kontroll och oförutsedda utgifter	»	21,980: —
	Summa kronor	159,710: —

Vid lärarkollegiets skrivelse äro fogade vederbörliga ritningar jämte specialiserad kostnadsberäkning.

Universitetskanslern har i skrivelse den 17 december 1924 gjort framställning i ämnet och därvid anfört följande:

Vad angår dispositionen av professorn Sundbergs f. d. våning finner kanslern så vägande skäl blivit förebragta för förflyttningen dit av de fyra hittills i anatomibyggnaden inrymda maskinist- och vaktmästarbostäderna ävensom av kamrerarexpeditionen, att kanslern anser sig böra på det livligaste tillstyrka bifall till denna del av lärarkollegiets framställning.

Beträffande utökningen av bibliotekets lokaler anser sig kanslern för närvarande böra inskränka sig till att allenast tillstyrka en sådan utökning, att bibliotekslokalerna åtminstone under de närmaste 3 å 4 åren bli tillfyllest

för sitt ändamål, och anser kanslern detta ändamål böra kunna vinnas genom att till biblioteket upplåtes och inreddes dels de för närvarande till kamrerarexpeditionen använda lokalerna i bottenvåningen i biblioteksbyggnaden och dels den en trappa upp i biblioteksbyggnaden belägna vaktmästarbostaden, vilken bostadslägenhet i så fall bör inrymmas i den av professorn Sundberg tidigare bebodda våningen. I sammanhang härmed böra åtgärder vidtagas för bibliotekets försättande i brandskyddat skick.

Med hänsyn till vad lärarkollegiet anført rörande rektorsexpeditionens trångboddhet anser sig kanslern böra jämväl tillstyrka de av lärarkollegiet föreslagna åtgärderna angående expeditionens utökande och samtidigt härmed försättande i förbättrat skick.

Genom en förflyttning av de fyra maskinist- och vaktmästarbostäderna från anatomibygnaden bliva dessa lokaler lediga. Det torde få anses utslutet, att de sålunda lediga lokalerna få stå obegagnade samtidigt med att ett oavvisligt behov av nya undervisningslokaler gör sig gällande; och instämmer kanslern fördenskull på det livligaste i lärarkollegiets framställning om användande av dessa lokaler dels till att bereda den fysiologiska institutionen ersättning för det utrymme, densamma komme att förlora genom att till rektorsexpeditionen avstå sitt laboratorium, och dels till att skaffa de histologiska och hygieniska institutionerna ökat utrymme. Anordnande av ett djurstall för hygieniska institutionen samt inredande av toaletter i anatomibygnaden synes kanslern jämväl vara av behovet påkallade.

Då genom förhållandevis låga kostnader förbättrade ventilationsanordningar i lärarkollegiets sessionsrum synas kunna vinnas, anser sig kanslern böra tillstyrka jämväl denna del av framställningen.

Vad åter angår iordningställande av den patologisk-anatomiska institutionen, finner sig kanslern, ehuru tungt vägande skäl härför blivit av lärarkollegiet förebragta, dock med hänsyn till de avsevärda kostnaderna böra för närvarande avstå från att i denna del göra någon framställning.

Kanslern hemställer, att proposition måtte avlätas till riksdagen därom, att den av professorn Sundberg hittills disponerade boställslägenheten måtte upphöra att användas såsom boställslägenhet för en av karolinska institutets professorer och förty ej vidare, med beräknat värde av 900 kronor, ingå i professorsavlöning vid institutet, i följd varav institutets stat bör höjas med 900 kronor, samt att erforderliga medel beviljas *dels* för inredande i sagda boställslägenhet av fem maskinist- och vaktmästarbostäder ävensom av lokaler för kamrerarexpeditionen, *dels* för inredning för bibliotekets behov av de hittills för kamrerarexpeditionen å nedre botten i biblioteksbyggnaden och en vaktmästarbostad en trappa upp i biblioteksbyggnaden upplåtna lokalerna, ävensom för bibliotekets försättande i brandskyddat skick, *dels* för rektorsexpeditionens utökande och försättande i förbättrat skick, *dels* för inredande i anatomibygnadens bottenvåning av nya lokaler för fysiologiska, histologiska och hygieniska institutionerna ävensom i sammanhang härmed inredande i samma byggnad av djurstall för hygieniska institutionen samt av toaletter, *dels ock* för genomförande av förbättrade ventilationsanordningar i lärarkollegiets sessionsrum.

Byggnadsstyrelsen har i utlåtande den 22 december 1924 förklarar sig

icke hava något att erinra mot de av universitetskanslern föreslagna arbetena. Beträffande dessa har styrelsen låtit uppgöra en ny detaljerad kostnadsberäkning, till vilken jag ber att få hänvisa. I denna beräkning, som slutar å 81,000 kronor, ingår även kostnaden för nya linoleummattor i patologisk-anatomiska institutionen med ett belopp av 3,375 kronor på sätt i lärarkollegiets förslag avsetts, ehuru universitetskanslern icke upptagit anskaffning av dessa mattor i sin framställning. Tillika har byggnadsstyrelsen överlämnat ritningar jämte förnyad specialkostnadsberäkning, uppgjord i anslutning till kanslerns förslag.

Departement-
schefen.

Karolinska institutets nuvarande lokaler äro i flera avseenden synnerligen bristfälliga och motsvara icke vad institutet kan anses behöva för att fylla sin plats såsom landets främsta medicinska högskola. Av den redogörelse, som lärarkollegiet framlagt, torde framgå de olägenheter, som vidlåda ett flertal av de nuvarande lokalerna. Det måste betecknas såsom en för institutet synnerligen viktig angelägenhet att få dessa olägenheter avhjälpta, helst det delvis gäller tillgodoseende av krav, vilka uppkommit såsom en nödvändig följd av institutets utveckling under de senaste årtiondena och synas vara av beskaffenhet att ej kunna tillbakavisas. Som bekant pågår emellertid för närvarande en utredning i fråga om uppförande av ett nytt serafimerlasarett i stället för det nuvarande och detta nya lasarets förläggande till en annan plats inom stadens område. Denna utredning omfattar jämväl frågan om ett förflyttande av karolinska institutets administration och teoretiska institutioner till en i närheten av det nya serafimerlasarettet belägen plats. Med hänsyn till nu berörda förhållande synes det mig vanskligt att förorda sådana åtgärder för ändringsarbeten inom de nuvarande lokalerna, vilka betingade allt för stora kostnader. Givet är emellertid, att man har att tillse, att institutets legitima krav varda behörigen tillgodosedda, och möjlighet synes mig nu föreligga att utan större ombyggnader och därav betingade kostnader vinna ökat utrymme, varigenom de mest framträdande missförhållandena skulle kunna avhjälpas. Jag är därför böjd tillstyrka det reducerade förslag, som av kanslern förordats. Härigenom skulle särskilt bättre bostadslägenheter kunna erhållas för flera av institutets vaktmästare och för dess maskinist. Av lärarkollegiets framställning framgår, att de nuvarande personalbostäderna icke tillfredsställa de anspråk, som rimligen kunna uppställas på sådana bostäder. Jag har även för egen del genom besök på platsen övertygat mig om den bristfälliga beskaffenheten av dessa bostadslägenheter. Genom nyinredning av den nuvarande professorsbostaden i biblioteksbyggnaden kunna däremot goda bostäder erhållas.

Biblioteket är i starkt behov av utökade lokaler. Lärarkollegiets förslag söker för en längre framtid tillfredsställa detta behov. Det synes mig icke vara något att erinra mot det sätt, varpå utrymmesökningen skulle vinnas. Jag anser emellertid försiktigheten bjuda att härutinnan förorda den

mindre lokalutvidgning, som innefattas i kanslerns förslag. Skulle inom några år krav på ytterligare utrymmen för biblioteket uppkomma, lärer möjlighet förefinnas att inom nuvarande biblioteksbyggnaden bereda ytterligare lokaler för institutets boksamlingar.

De föreslagna förändringarna av rektors- och kamrerarexpeditionerna synas mig, i likhet med vad kanslern förordat, även böra verkställas. Genom vaktmästarbostädernas flyttning bliva vissa lokaler inom anatomibygnaden lediga. Givetvis böra dessa på det lämpligaste sättet utnyttjas. Jag finner förslaget härutinnan väl motiverat, helst detsamma tillgodoser ett sedan länge kännbart behov för de institutioner, som därav beröras och som nu skulle vinna större rörelsefrihet.

I likhet med universitetskanslern anser jag mig däremot ej böra nu förordna förslaget till ändringsarbeten inom patologisk-anatomiska institutionen, ehuru jag väl inser nyttan av dessa ändringar.

Kostnaden för arbetenas utförande i enlighet med universitetskanslerns förslag har av byggnadsstyrelsen beräknats till 81,000 kronor. Härifrån torde emellertid böra dragas kostnaden för nya linoleummattor för patologisk-anatomiska institutionen, 3,375 kronor. Det erforderliga beloppet skulle således utgöra 77,625 kronor eller i avrundad summa 77,600 kronor, vilket belopp torde böra begäras av riksdagen.

Frågan om ändring av karolinska institutets stat med anledning av upphörande av den förmån av boställsvåning, som nu tillkommer viss professor vid institutet, kommer jag att beröra i samband med framläggande av förslag till ny lönereglering och ny stat för denna högskola.

Jag får därför nu hemställa, att Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen

att till vissa ombyggnadsarbeten vid karolinska mediko-kirurgiska institutet i huvudsaklig överensstämmelse med av universitetskanslern och byggnadsstyrelsen avgivet förslag för budgetåret 1925—1926 anvisa ett *extra* reservationsanslag av 77,600 kronor.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall ävensom förordna, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Em. G:son Bergman.